

Han klättrade upp på tåget

Berättelse

Det var en kall dag i slutet av november 1944. På järnvägsstationen Józsefváros i Budapest stod ett långt godståg. I vagnarna trängdes hundratals judar. Tåget skulle snart köra dem till ett läger, där de flesta skulle dödas. Tiden höll på att rinna ut.

Då kom en bil med svenska färger. Ur den steg Raoul Wallenberg, en svensk diplomat. Han hade med sig en stor bunt papper. Det var skyddspass – dokument som visade att en person stod under svenskt skydd. Wallenberg ville rädda så många som möjligt från tåget.

Vid tåget stod tyska soldater och ungerska pilkorsmän med vapen. Men Wallenberg tvekade inte. Han klättrade upp på tågets tak och började dela ut skyddspass genom dörrarna och gluggarna. Människorna inne i vagnarna sträckte ut sina händer, och Wallenberg lade ett pass i hand efter hand.

Soldaterna ropade åt honom att klättra ner. Pilkorsmännen sköt med sina gevär. Men de sköt över hans huvud, för de vågade inte träffa honom. Wallenberg fortsatte lugnt att dela ut pass. Hans lugn och mod gjorde att till och med soldaterna blev förvånade.

När han hade delat ut det sista passet ropade han till alla som hade ett pass att gå av tåget. De skulle gå till bilarna, som stod parkerade nära stationen och var målade i svenska färger. På det sättet räddade Wallenberg flera dussin människor från just det tåget. Soldaterna var så häpnade att de lät honom göra det.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en järnvägsstation	en plats där tåg stannar
ett godståg	ett tåg som vanligtvis fraktar varor, inte människor
trängas	stå mycket tätt, många på liten plats
en diplomat	en person som representerar sitt land i ett annat land
ett skyddspass	ett papper som visar att en person har svenskt skydd
pilkorsmän	medlemmar i ett ungerskt nazistparti (Pilkorset)
ett gevär	ett långt vapen som man skjuter med
en glugg	en liten öppning eller ett litet fönster
att tveka	att inte våga eller inte kunna bestämma sig
häpen	mycket förvånad
flera dussin	flera grupper om tolv; alltså många

Läsförståelsefrågor

1. Vart skulle godståget köra människorna?
 1. hem till deras byar
 2. till ett läger där de flesta skulle dödas
 3. till en skola i Sverige
2. Vad var ett skyddspass?
 1. en biljett till tåget
 2. ett dokument som visade att en person hade svenskt skydd
 3. ett brev från Wallenbergs familj
3. Var ställde sig Wallenberg när han delade ut pass?
 1. inne i en vagn
 2. på tågets tak
 3. i bilen
4. Varför sköt pilkorsmännen över hans huvud?
 1. de var dåliga skyttar
 2. de vågade inte träffa honom
 3. de ville varna människorna i tåget
5. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Wallenberg kom till stationen i en bil med svenska färger.
 2. Wallenberg klättrade ner direkt när soldaterna ropade.
 3. Wallenberg räddade exakt 100 människor från tåget.
6. Vad gjorde människorna med pass efter att Wallenberg delat ut det sista? (öppen fråga)
7. Varför tror du att Wallenberg vågade stå kvar trots skotten?

Diskussionsfrågor

- Varför tror du att Wallenberg ville hjälpa människor han inte kände?
- Vad betyder ordet "mod" för dig? Ge ett exempel.
- Hur kände sig människorna i tåget när Wallenberg kom, tror du?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då någon hjälpte dig eller en annan person i en svår situation.